

روزنه

اسرائیل از خمپاره‌های نقطه‌زن فوق‌مدرن خود رونمایی کرد

● وزارت دفاع اسرائیل از سیستم «خمپاره‌های نقطه‌زن فوق‌مدرن» رونمایی کرد. به گزارش دوپچه‌وله، این خمپاره‌زن ساخت شرکت تولید تجهیزات نظامی اسرائیلی و مجهز به هدف‌گیری با سیستم GPS و لیزر و گلوله‌های خمپاره از نوع جدید است. طبق گزارش‌های منتشرشده، این سیستم هدف‌گیری و هدایت دقیق خمپاره‌انداز ۱۲۰میلی‌متری را با انحراف تنها چند متر امکان‌پذیر می‌کند و اولین نوع خود در جهان است. روزنامه اسرائیلی «یدیעות آحرانوت» در گزارشی دراین‌باره نوشته است که این سیستم هم برای نبرد میدانی و هم برای هدف‌گیری دقیق در مناطق مسکونی ساخته شده و می‌توان با آن «از زدن خسارت به‌ویژه در شهرها جلوگیری کرد».

سازنده «خمپاره‌های نقطه‌زن فوق‌مدرن» شرکت اسرائیلی «الیت سیستم» از بزرگ‌ترین کنسرن‌های تجهیزات هوافضا، فناوری الکترونیکي و تولیدات نظامی است و ۱۰ سال برای توسعه این نوآوری سرمایه‌گذاری کرده است. این سیستم در مرحله آزمایش بر نفربر

M113 و خودروی نظامی Hummer-4X4 است. پس از پایان آزمایش‌های نهایی، تولید انبوه آن آغاز می‌شود تا نیروهای مسلح اسرائیل به‌زودی به سیستم خمپاره‌انداز جدید مجهز شوند. روزنامه «یدیעות آهخارونوت» نوشته است که کارشناسان نظامی مدت‌هاست شاهد این روند هستند که درگیری‌ها از نبردهای عظیم میدانی بین ارتش‌های منظم به سمت نبردهای نامنظم با دشمنان حرکت می‌کند. اسرائیل می‌خواهد با رونمایی از یک سیستم دقیق خمپاره‌انداز خود را با شرایط جدید وقف دهد و از نظر فنی برتر از مخالفان خود باقی بماند.

اگرچه نوروز ریشه ایرانی و زرتشتی دارد؛ اما این جشن هزاران سال است که در جوامع مختلف در آسیای میانه و برخی کشورهای خاورمیانه برگزار می‌شود. دراین‌میان، افغانستان و تاجیکستان دو کشور دیگر فارسی‌زبان هستند که مانند ایران، نوروز را به‌عنوان مهم‌ترین جشن سالانه خود جشن می‌گیرند. از هزاران سال پیش، ساکنان سرزمین افغانستان روز اول سال و آغاز بهار را با برگزاری مراسم‌های ویژه جشن می‌گیرند. براساس اسطوره‌های ملی، پنج هزار سال پیش در عهد «یما» در بلخ، جشن باستانی نوروز پایه‌ریزی شد و تاکنون کم‌وبیش با همان شکوه برپا می‌شود. در گذشته، جشن نوروز با نام‌هایی مانند «جشن جمشیدی» یا «نوروز سلطانی» یاد می‌شد و امروزه این جشن با نام‌هایی مانند «جشن نوروز»، «نوروز باستان»، «میله گل سرخ» و «عید نوروز» برگزار می‌شود.

نوروز در افغانستان

نوروز در افغانستان قدمت چندهزارساله دارد؛ اما رسوم و آیین‌های ویژه نوروزی سال‌هاست که به خاطر تداوم جنگ و خشونت و افراط‌گرایی در این کشور نسبتاً کم‌رنگ شده است. در متون تاریخی و اشعار تعداد زیادی از شاعران و فرهنگیان افغانستان می‌توان نشانه‌های زیادی را از نوروز پیدا کرد. اولین روز سال نو میان افغان‌ها به جشن دهقان نیز مشهور است. نوروز در افغانستان با برگزاری مراسم و جشن‌های سنتی همراه است. برگزاری مراسم میلۀ (گل سرخ)، جشن دهقان، سبزه لکد، گشت‌وگذار در دشت شادیان، آتش‌بازی در شب نوروز، دیدار از بلخ باستان، زادگاه مولانای بلخ، مسابقات بزکشی و گودی‌پران بازی ازجمله برنامه‌های اصلی جشن نوروز در این کشور به‌شمار می‌آیند.

جشن دهقان

در روز دوم نوروز از اولین ماه بهار، کشاورزان به رسم خود از آن تجلیل می‌کنند. آنها با برگزاری مراسم سنتی که به «جشن دهقان» مشهور است، از آمدن بهار استقبال می‌کنند. دهقانان و یابغانان در نواحی مختلف افغانستان با به نمایش گذاشتن محصولات زراعتی و وسایل کشاورزی خود این روز را جشن می‌گیرند.

جشن میلۀ (گل سرخ)

جشن میلۀ (گل سرخ) در شهر مزارشریف در ۴۰ روز اول سال و به مناسبت رویدن گل‌های سرخ (لاله‌های خودرو که ازجمله اولین گل‌های بهاری شمرده می‌شود)، در دامنه دشت‌های سبز مشرف به شهر مزارشریف، اجرا می‌شود. در این ۴۰ روز مردم از

از سنت‌های نوروزی در افغانستان و تاجیکستان تا اختلاف بر سر تقویم‌ها

نوروز در آسیای میانه

سرتاسر کشور برای حضور در این جشن به مزارشریف می‌روند. در این ۴۰ روز، روزهای چهارشنبه هر هفته به زنان فرصت داده می‌شود تا به آرامگاه بروند و برقع از سر بکشند و به تفریح بپردازند؛ اما مردان در این روزها اجازه ورود به آرامگاه را ندارند. جشن میلۀ گل سرخ از ابتدای پیدایش آرامگاه منسوب به امام اول شیعیان در بلخ، برگزار شده است. براساس روایات موجود، این آرامگاه نخستین بار در سال ۵۳۰ هجری قمری در هنگام فرمانروایی «سلطان سنجر» سلجوقی کشف شده بود؛ اما ویران شد. سپس، در سال ۸۸۵ هجری قمری در زمان سلطان حسین پادشاه تیموری هرات، بازسازی و مرمت شد.

مردم افغانستان بر این باور هستند که پس از بازسازی این آرامگاه، مردم نواحی بلخ، کاروان‌های متعدد زائران از کابل، هرات، قندهار، شهرهای آسیای میانه، ایران و هند در روزهای آخر ماه اسفند و اوایل فروردین برای شرکت در جشن میلۀ و زیارت بهاری وارد مزارشریف می‌شدند.

در کنار مراسم میلۀ (گل سرخ) مراسم «جهنده بالا» هم در زیارتگاه مسجد کبود که به آن زیارت سخی نیز می‌گویند، برگزار می‌شود. این مراسم با افراشتن یک علم (علمی که با پارچه‌های سبز پوشیده شده و به ژنده‌سخی معروف است)، در

برگ سبز و سند کمپانی خودرورپوال اس ۱۵۰۰ رنگ نوک مدادی متالیک مدل ۱۳۹۰ به شماره پلاک ایران ۲۰_۱۴۶ل ۷۹ و شماره موتور ۱۰۹۹۹۰۵ و شماره شاسی NAS610022B1201762 به نام سعید کاشفی مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

برگ سبز خودروپژوپارس XU7 رنگ سفید روغنی مدل ۱۳۹۴ به شماره پلاک ایران۹۹_ ۴۹۴ ق ۱۵ و شماره موتور 124K0713183 و شماره شاسی NAAN01CE1FH266052 به نام الهام جوان مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

برگ سبز، سند کمپانی ، بیمه نامه و کارت موتور سیکلت هوندا سی دی آی زیگما۱۲۵ به شماره پلاک انتظامی ۳۶۴۶۲ ایران ۱۱۴ با مشخصات بدنه nid125a8901084 و شماره موتورnid2965046 به نام فرز ان صادقی اصل مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

سند کمپانی خودروپژوپارس رنگ سفید روغنی مدل ۱۳۹۰ به شماره موتور۳۳۹۸۰۰۳۱۶۹۰۰ و شماره شاسی NAAN41DCXBE000772 مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

آگهی مناقصه نوبت اول

دهیاری افجه در نظر دارد به استناد ماده ۵ آئین نامه معاملاتی و اعتبار مصوب سال ۱۳۹۹، پروژه عمرانی خود به شرح جدول ذیل را به پیمانکاران واجد صلاحیت و دارای شرایط مربوطه از سازمان های ذیربط واگذار نماید، لذا از کلیه پیمانکاران واجد صلاحیت که دارای سابقه کاری مرتبط و گواهینامه صلاحیت در رشته مربوطه هستند دعوت می گردد مطابق جدول زمانبندی ذیل به امور قرارداد دهیاری واقع در لואسان – افجه – خیابان ولی عصر(ج) – ساختمان دهیاری افجه مراجعه نمایند (جهت دریافت استناد مربوط به پروژه)

ردیف	موضوع	برآورد اولیه	مدت قرار داد	آخرین مهلت خرید اسناد	آخرین مهلت تحویل پاکات	شماره طرح	مبلغ تضمین
۱	انجمن فرهنگی ورزشی افجه بصورت بدون مصالح	۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۳ ماه	۱۴۰۰/۰۱/۱۵	۱۴۰۰/۰۱/۲۱	۹۷/۱۹۹	۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰

توضیحات:
۱- «پاکت الف: قیض نقدی یا ضمانت نامه بانکی یا واریز وجه نقد به حساب سپرده به شماره حساب ۰۵۰۶۵۸۶۳۷۴۰۰۵ بانک ملی ارائه گردد.
۲- اجرائی شرکت، مدارک مربوط به سوابق کاری مرتبط با موضوع آگهی تعهد نامه مبنی بر عدم دخالت کارکنان دولت و تصویر صلاحیت و ظرفیت کاری شرکت مهر و امضاء شده «پاکت ج: برگ پیشنهاد قیمت با حروف و عدد مهر و امضاء شده هرسه پاکت جداگانه و در بسته لاک و مهر شده در یک پاکت گذاشته و در مهلت مقرر به دبیر خانه دهیاری تحویل و رسید دریافت نمایند.
۳- ضمناً آدرس و تلفن شرکت روی پاکت نوشته شود ، بدیهی است به پیشنهادهاتی که بعد از مهلت مقرر ارسال گردد ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرایط:
۱- تضمین شرکت در مناقصه می بایست به صورت ضمانت نامه بانکی یا واریز وجه نقد به حساب سپرده به شماره حساب ۰۵۰۶۵۸۶۳۷۴۰۰۵ بانک ملی ارائه گردد.
۲- اجرائی پروژه آرما توربندی فونداسیون (بدون مصالح) و قالب بندی و بتن ریزی بصورت مقطوع می باشد.
۳- رعایت کلیه مقررات و بخشنامه های دهیاری ، معاونت برنامه ریزی استانداری و سایر مقررات حاکم بر پیمانکاران برای کلیه مناقضات الزامی است.
۴- در صورتیکه هر یک از برندگان اول، دوم وسوم مناقصه حاضر به عقد قرارداد ننگسوند سپرده آنان به نفع دهیاری ضبط خواهد شد.
۵- متقاضیان محترم باید جهت شرکت در مناقصه و خرید اسناد مبلغ ۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ریال به حساب شماره ۰۵۰۶۵۸۶۳۷۴۰۰۵ بانک ملی شیمه لואسان واریز و فیش آن را ضمیمه اسناد نمایند.
۶- دارا بودن ارائه گواهی ابیاد صلاحیت معتبر و رتبه بندی حداقل پایه ۵ در رشته راه و ساختمان از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و قابل رویت در سایت مدیریت و برنامه ریزی کشور
۷- به این پیمان هیچگونه تعدیلی تعلق نمی گیرد.
۸- هزینه درج آگهی در دو نوبت به عهده برنده مناقصه میباشد.
۹- دهیاری در رد یک یا تمام پیشنهادها مختار است و در این صورت سپرده ها مسترد خواهد شد.
۱۰- سایر جزئیات و شرایط در اسناد مناقصه درج شده است.

حوزه صفا - دهیار افجه

جهان

از سنت‌های نوروزی در افغانستان و تاجیکستان تا اختلاف بر سر تقویم‌ها

نوروز در آسیای میانه

صحن مسجد کبود در صبحگاه اولین روز هرسال اجرا می‌شود. این مراسم در گذشته هم از سوی دولت‌مردان و هم از جانب مردم عادی به‌صورت گسترده برگزار شده است. تعدد مراسم‌های نوروزی که در مزارشریف برگزار می‌شود، این شهر را به مهم‌ترین و شادترین شهر افغانستان در نوروز تبدیل کرده است.

نوروز در تاجیکستان

جشن نوروز در تاجیکستان هم مانند ایران و افغانستان، جشنی سنتی و قدیمی است. تا قبل از فروپاشی حکومت کمونیستی شوروی سابق که ۸۰ سال بر جمهوری‌های آسیای میانه ازجمله تاجیکستان تسلط داشت، این حکومت تلاش می‌کرد که خاطرات و فرهنگ نوروزی از میان رسوم مردم تاجیکستان زودهو شود و با یکسان‌سازی برنامه‌ها و فرهنگ‌ها برنامه‌های مدنظر حکومت به‌جای آن اجرا شود؛ اما تاجیکان با پایبندی به سنت‌های اصیل خود نوروز را با عناوین «عید بهار» و «جشن کشاورزان» زنده نگه داشتند. امروز هم گروه‌های تندرو مذهبی در این کشور در تلاش‌اند تا این آیین ملی را محدود کنند. عید نوروز در تاجیکستان و برخی دیگر از نقاط آسیای مرکزی «عید سر سال» یا «عید سال نو» هم نامیده می‌شود.

عید نوروز در تاجیکستان به‌عنوان نماد هویت و فرهنگ شناخته می‌شود و روز نوروز در تاجیکستان با سال‌شمار دهقانی تاجیکی اول ماه «حمل» و با حساب تاریخ میلادی ۲۱ یا ۲۲ ماه مارس آغاز می‌شود که به نام «خدییر ایام» یعنی جشن بزرگ هم معروف است. در دهه‌های اخیر و با فروپاشی حکومت کمونیستی شوروی، عید نوروز در این کشور بار دیگر احیا شده است. در پنج روز اول به مناسبت جشن‌های نوروزی در تاجیکستان تعطیل رسمی اعلام شده است. بسیاری از نوزادانی که روز ۲۰ یا ۲۱ مارس که هم‌زمان با اول نوروز است، به دنیا می‌آیند، به دلیل علاقه والدین‌شان به نوروز، «نوروز» و حتی «عید پاک» مسیحیان را هم سنت به‌ویژه در بخش بدخشان تاجیکستان زنده‌تر و نمایان‌تر است.

با اینکه هنوز تحویل سال نو میلادی در تاجیکستان رسمیت دارد؛ اما رئیس‌جمهوری تاجیکستان تاکنون چندین بار بر اهمیت توروز تأکید کرده و خطاب به مخالفان برگزاری جشن‌های نوروز گفته است: «جشن نوروز در تاجیکستان و دیگر کشورهای منطقه تاریخ شش‌هزارساله داشته، به هیچ مذهبی ربطی ندارد و تابع هیچ جهان‌بینی دینی و مذهبی نیست؛ آنهایی که امروز ضد این جشن مردمی سروصدا می‌کنند یا تنگ‌نظر هستند یا نسبت به تاریخ ملت، رسم و آیین‌های اجدادی و ارزش‌های جاویدانی آن بی‌احترامی می‌کنند».

جشن‌ها و سنت‌های دیگر بر مراسم نوروزی در تاجیکستان تأثیر گذاشته‌اند و جشن‌های رایج در شوروی سابق یا سال نو مسیحی اثرات درخور توجهی بر نوروز داشته‌اند. برای مثال «بابا دهقان و ملکه توروز» دو قهرمان اصلی برنامه‌های نمایش نوروزی در این کشور هستند که تقلیدی است از «بابا برقی» یا همان «بابا توتل» و «برقک» که همان «اسنِگوروچکای روسی» یا ملکه برق است.

مراسم حوت

مردم به‌ویژه کشاورزان تاجیکستان از گذشته مراسم خاصی پیش از نوروز داشتند. یکی از این مراسم‌ها مراسم «حوت» نام دارد. از نظر کشاورزان، «حوت» آخرین ماه سال بود و به‌همین‌دلیل به‌عنوان زمانی مناسب برای کشت‌وکار بهاری انتخاب شده است. در این مراسم مردم با فراهم‌کردن ملزومات جشن سه شب اول ماه حوت در میهمانی‌ها کار هم می‌آیند و در کنار آتش به شنیدن موسیقی، رقصیدن یا بازی می‌پردازند.

یکی دیگر از مراسم‌های مهم وابسته به نوروز و کارهای کشاورزی در تاجیکستان «گل‌گردانی» نام دارد. مراسم گل‌گردانی را «بایچهچک» نیز می‌نامند.

مردم تاجیک از زمان‌های قدیم به مناسبت بیداری طبیعت و آغاز شکوفه‌دهی گل‌ها و درختان به گل‌گردانی می‌پرداختند. در گذشته وظیفه گل‌گردانی برعهده بزرگسالان بود؛ اما این مراسم اکنون در اکثر مناطق از سوی بچه‌ها و جوانان انجام می‌شود. این مراسم به این صورت اجرا می‌شود که پیش از فرارسیدن نوروز، گل‌گردان‌ها و کودکان به طبیعت رفته و از آنجا گل زردک یا سیاه‌گوش (بایچهچک) می‌چینند. سپس با دسته‌های گل، روستا به روستا می‌گردند و به ساکنان آنها، مژده رسیدن بهار و پایان‌یافتن زمستان و آغاز کشت‌وکار بهاری را اعلام می‌کنند. جشن «بایچهچک» (گل گردانی یا تاریخ دقیق و مشخصی ندارد و وابسته به میل طبیعت است و هرگاه نخستین گل‌های بهمن جوانه بزنند و کودکان این گل‌ها را پیدا کنند، رسیدن بهار اعلام می‌شود.

تفاوت نوروز و سال نوچینی

یکی دیگر از مناسبت‌های سنتی در آسیا، سال نو چینی است که قدمتی چندهزارساله دارد و مهم‌ترین تعطیلات سنتی مردم چین است؛ اما نوروز و سال نو چینی تفاوت‌های زیادی با هم دارند. گاه‌شمار یا تقویم چینی ترکیبی شمسی-قمری است و حرکت خورشید، ماه و ستارگان، تعیین‌کننده روزها، ماه‌ها و سال‌ها در آن هستند.

هرسال، در بهمن‌ماه، سال چینی نو می‌شود و سال نو، با پدیدارشدن ماه در نخستین روز سال آغاز می‌شود و به همین علت گاه به آن سال نو قمری نیز گفته می‌شود. جشن سال نو معمولاً ۱۵ روز طول می‌کشد و با جشن فانوس پایان می‌یابد.

در بیشتر کشورهایی که چینی‌ها اکثریت را تشکیل می‌دهند یا اقلیت قدرتمند و نافوذی هستند، سال نو چینی جشن گرفته می‌شود و از آن جمله می‌توان به چین، هنگ‌کنگ، تایوان، رونی، کره شمالی، کره جنوبی، فیلیپین، مغولستان، نپال، بوتان، ویتنام، سنگاپور، اندونزی، مالزی و تایلند اشاره کرد. شروع سال نو چینی و مراسم آن در ماه بهمن (فاصله ۲۱ ژانویه تا ۲۰ فوریه) است. در این بازه زمانی حل ماه جدید (روز نخست ماه قمری) روز اول سال نو چینی است.

تفاوت تقویم‌ها

اما سالان نو چینی هم مانند دیگر گاه‌شمارها نواقصی دارد و نمی‌توان از نظر ریاضی به آن متکی بود. زمین به دور خورشید در مداری می‌چرخد که فصل‌ها را به وجود می‌آورد و یک دور کامل این چرخش را یک سال می‌نامیم؛ اما این یک دور کامل از نظر ریاضی مشکلاتی دارد که منجر به ایجاد مفهوم قراردادی سال کیبسه شده است. بشر از دیرباز به دنبال درست‌کردن تقویم بوده است و البته علاقه داشته تا بسته به منطقه‌ای که زندگی می‌کند و آداب و رسمی‌می‌دارد، تقویم مدنظر خود را به مفاهیم جهان هستی و پیدایش و آفرینش جهان پیوند بزنند. تقویم‌های جهان هرکدام امتیازات و مشکلات خود را دارند. تقویم میلادی یا «مِک‌گوری» که امروز بنای تقویم اصلی جهان و تحولات بین‌الملل به شمار می‌رود، هم نواقص و ایرادات خود را دارد. این تقویم هیچ نسبتی با انقلاب‌های فصلی ندارد و حتی «عید پاک» مسیحیان را هم نمی‌تواند به‌طور دقیق تعیین کند و برای تعیین این عید باید از زمان دقیق انقلاب بهاری یا همان نوروز استفاده شود.

بشر با استفاده از تقویم درواقع می‌خواهد اتفاقات نسبتاً غیرقابل‌درک و دشوار کیهانی را به‌صورت زمینی و قابل‌فهم نشان دهد. دراین‌میان بشر اصرار فراوان دارد تا تحولات کیهانی را در راستای عقاید خود در هر منطقه و با هر فرهنگ و سنتی تعریف کند؛ اما از طرف دیگر، حرکت زمین و اجرام آسمانی باعث شده تا امکان درست‌کردن تقویم کاملاً دقیق و موردقبول همه مردم جهان غیرممکن باشد. تصور کنید که روزی سفیر ایران در سازمان ملل برای پذیرش تقویم ایرانی که به نظر خودش یکی از دقیق‌ترین تقویم‌ها است، درحال سخنرانی باشد و نمایندگان استرالیا، آفریقای جنوبی و چند کشور دیگر نیمکره جنوبی، روزی را که ما اولین روز بهار می‌نامیم، به چالش می‌کشند و می‌گویند در آن روز پاییز در کشورهایشان آغاز می‌شود و میهمانی‌ها در نامفهوم‌بودن نمادهای زمستانی سال نو میلادی در آغاز فصل تابستان در اول ژانویه در کشورهایشان سخن می‌گویند.

روزگاری فرانسوی‌ها اصرار داشتند انقلاب فرانسه باید مبدأ تقویم جهان باشد؛ که البته با گذشت زمان این خواسته عجیب را کنار گذاشتند. اکنون هم آنچه مهم است، نفوذ تقویم میلادی است که مورد قبول اغلب مردم جهان قرار گرفته و بسیاری از انسان‌ها در اول ژانویه هر سال خوشحال هستند و این روز را جشن می‌گیرند. ما انسان‌ها به روزهایی نیاز داریم که همه باهم خوشحال باشیم و دست همدیگر را بفشاریم و بگوییم «سال نو شما مبارک». حال چه اهمیتی دارد که در آن لحظه زمین در کدام مرحله گردش خود به دور خورشید باشد؟ زمین انسان‌های زیادی به خود دیده که از چرخش آن به دور خورشید خوشحال بوده‌اند. ما هم یکی از آن بی‌شمار انسان‌ها هستیم که روزی آمده‌ایم و روزی دیگر خواهیم رفت و البته زمین بدون ما هم به دور خورشید خواهد چرخید.

خبر

لبنان در آستانه تشکیل دولت

● منابع خبری لبنانی از تشکیل احتمالی دولت جدید این کشور در ۷۲ ساعت آینده خبر دادند. به گزارش ایسنا، روزنامه «اللسواء» لبنان اعلام کرد که توافقاتی بر سر تشکیل دولت لبنان به ریاست سعد حریری در ۷۲ ساعت آینده صورت گرفته‌است، این روزنامه نوشت: اطلاعات حاکی از توافق بر سر تشکیل دولت جدید ظرف ۷۲ ساعت آینده است، طبق این اطلاعات دولت جدید متشکل از ۲۰ وزیر بوده و وزارت کشور به عباس ابراهیم، رئیس کنونی اداره کل امنیت ملی لبنان، سپرده می‌شود. حریری اکتبر به تشکیل دولت مکلف شد و تعهد داد فوراً دولتی تشکیل دهد که قادر به احیای نقشه راه فرانسه باشد اما اختلافات سیاسی قدیمی مذاکرات تشکیل دولت را ناگام گذاشته است و این درحالی است که آژانس‌های سازمان ملل نسبت به فاجعه اجتماعی در لبنان به دلیل پیامدهای انفجار بندر بیروت و همچنین بحران اقتصادی و کرونا هشدار می‌دهند.

ادامه از صفحه اول

نفت و مدیران نفتی در انتخابات ۱۴۰۰

هرچند پدیده‌ها و مسائلی مانند پاک‌زنجانی‌ها، فسادها، عقب‌گردها و سوءمدیریت‌ها از یک‌سو و دستاوردها و پیشرفت‌های فنی و مهندسی و مقاومت‌ها از سوی دیگر همه در جای خود می‌تواند مورد پیگیری، توجه و تأمل قرار گیرد؛ بااین‌حال، واقعیت این است که شرایط ایجاد می‌کند صنعت نفت و به تبع آن اقتصاد کشور، با گذشت از شرایط سخت، طاقت‌فرسا و راکد کنونی، به شرایط طبیعی، هم‌افزا و رقابت‌پذیر گام گذاشته تا به تبع آن نظام اجتماعی کشور امکان نفس‌کشیدن پیدا کند. واقعیت این است که سخن‌گفتن و برنامه‌آدان درباره صنعت نفت، آن‌هم صنعت نفت ایران، بسیار سخت و نیازمند تفکر، صرف زمان و کار کارشناسی و تخصصی دقیق است. مزیت صنعت نفت و مسائل مربوطه، آن است که افراد و سیاستون قادر نخواهند بود که بیش از حد شعارپردازی کنند. الزامات، عقلانیت نسبی و چارچوب‌های جهانی حاکم بر صنعت نفت در ابعاد اقتصادی، تجاری و فنی و مهندسی و مدیریت پروژه، اقتدار مانور سیاستون را در عرصه فسیال محدود می‌کند. به همین دلیل، افراد و فعالان سیاسی در انتخابات پیش‌رو و در هر انتخاباتی نمی‌توانند روی قیمت، میزان فروش و درآمدهای نفتی کشور سخن گویند و وعده دهند؛ چراکه عوامل و عناصر فعال در بازار جهانی نفت که بسیار متعدد و متنوع هستند، تعیین‌کننده بوده و صرف وعده و شعار یک سیاست‌مدار یا یک دولت نمی‌تواند اثربخش باشد؛ مگر اینکه آن سیاست‌مدار و دولت، قدرتی جهانی باشد یا به عوامل و اقدامات غیرعادی مانند جنگ و نیروی نظامی متوسل شود که البته دایره تأثیرگذاری این عوامل نیز در سال‌های اخیر کاهش یافته است. در باب میزان تولید نفت نیز در انتخابات آینده نمی‌توان سخن به گراف گفت؛ چراکه ظرفیت تولید نفت ایران در حال حاضر مشخص است و در عین حال زمینه‌ها و مقدمات سخت‌افزاری و نرم‌افزای برای افزایش سریع تولید نفت برای بازگشت به بازار جهانی با رفع تحریم‌ها فراهم است. این موضوع در سال ۹۴–۹۵ با اجرای برجام به‌خوبی تجربه شد. آنچه می‌تواند در این زمینه بهانه برای قدرت مانور سیاستون باشد، برنامه‌ریزی جهت افزایش شرب برداشت نفت و به معنای دقیق‌تر، افزایش تولید نفت و گاز و به تبع آن فروش بیشتر نفت در بازارهای جهانی است. برای این‌هم مهم نیز دو کار راهبردی باید صورت گیرد که اولی سیاسی است و دومی اقتصادی و فنی. اقدام راهبردی اول که ذاتاً سیاسی است، رفع محدودیت‌ها و تحریم‌ها از سر راه نفت و صنعت نفت است. هنر و کیاست سیاستون حال و آینده باید این باشد که صنعت نفت را که حدود یک دهه است در تنگنای اقتصادی، تجاری و فنی قرار گرفته، از این تنگنا با سیاست و دیپلماسی خارج کنند و بیش از این فرصت‌های این صنعت را در مقایسه با رقیبا نسوزانند. گام دوم، با رفع تحریم‌ها، زمینه‌سازی برای توسعه صنعت نفت از طریق بازکردن باب تعامل و همکاری با شرکت‌های بزرگ بین‌المللی و جذب سرمایه‌گذاری‌ها و فناوری‌های نوین خارجی است؛ این مسئله مستلزم ارائه برنامه است. به موارد فوق باید به بازتعریف نفت در اقتصاد ایران نیز اشاره کرد که موضوعی فراراهبردی است و مناسب است که دولت‌ها فارغ از ماهیت سیاسی خود و با لحاظ منافع و مصالح درازمدت کشور، تلاش و برنامه‌ای در‌خور برای آن داشته باشند. اقتصاد ایران دهه‌هاست آویزان نفت است، آن‌هم نفت سیاسی که موجب به‌انحراف‌رفتن اقتصاد ملی شده و ظرفیت‌ها و فرصت‌های آن را سوزانده و از بین برده است. دولت و حاکمیت در ایران باید ورای مسائل سیاسی، به‌طور جدی در فکر بازتعریف نفت در اقتصاد و سیاست ایران باشند. نکته پایانی اینکه فعال‌شدن نفت در رقابت‌های سیاسی ازجمله انتخابات ریاست‌جمهوری می‌تواند مهم و مثبت باشد، به شرط آنکه از دایره تنگ جریان‌های سیاسی، شعارپردازی و روزمرگی خارج شده و به واقعیت‌های نفت و منافع ناپایدار اقتصادی و سیاسی آن توجه شود؛ وگرنه درهای نفت مانند ۱۱۰ سال گذشته بر همان پاشنه سیاست‌زدگی و مقب‌ماندگی برای دهه‌های آینده خواهد چرخید.